

1. DATOS IDENTIFICATIVOS DA DISCIPLINA	
CÓDIGO	
MATERIA	Dramaturxia
DISCIPLINA	DRAMATURXIA I
TITULACIÓN	Título de Grao en Ensinanzas Artísticas Superiores de Arte Dramática
ESPECIALIDADE	Escenografía
CURSO	3º
CRÉDITOS ECTS	3
CARÁCTER	Obrigatorio
DEPARTAMENTO	Dirección escénica e dramaturxia
CENTRO	ESAD de Galicia
COORDINADOR/A	Afonso Becerra
DOCENTES	<p>Nome e apelidos: Ernesto Suárez Is</p> <p>Horario titorías:</p> <p>Despacho: Dirección escénica e dramaturxia</p> <p>Contacto: ernesto.suarez.is@edu.xunta.gal</p>
DESCRIPCIÓN	Principios xerais de dramaturxia. Análise das diversas formas de espectáculo (incluído o espectáculo audiovisual). Análise da estrutura dramática e das convencións que operan nunha obra ou espectáculo, a acción, o xénero, a caracterización, o ritmo, así como as implicacións de elementos da produción tales como o vestuario, a escenografía ou a iluminación. Principios de análise e creación de personaxes.
COÑECEMENTOS PREVIOS	
LINGUA EN QUE SE IMPARTE	Galego
2. COMPETENCIAS	
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS DE GRAO	
T1	Organizar e planificar o traballo de forma eficiente e motivadora.
T2	Recoller información significativa, analizala, sintetizala e xestionala adecuadamente.
T3	Solucionar problemas e tomar decisións que respondan aos obxectivos do traballo que se realiza.
T4	Utilizar eficientemente as tecnoloxías da información e da comunicación.
T7	Utilizar as habilidades comunicativas e a crítica construtiva no traballo en equipo.
T8	Desenvolver razoada e criticamente ideas e argumentos.
T13	Buscar a excelencia e a calidade na súa actividade profesional.
COMPETENCIAS XERAIS DA TITULACIÓN	
X3	Potenciar a conciencia crítica, aplicando unha visión crítica construtiva ao traballo propio e ao dos demais, e desenvolvendo unha ética profesional que estableza unha relación adecuada entre os medios que utiliza e os fins que persegue.

X5	Fomentar a expresión e a creación persoal, integrando os coñecementos teóricos, técnicos e prácticos adquiridos; mostrando sinceridade, responsabilidade e xenerosidade no proceso creativo; asumindo o risco, tolerando o fracaso e valorando de maneira equilibrada o éxito social.
X7	Valorar a Arte Dramática como unha actividade integrada na sociedade e na cultura galegas, coas que comparte obxectivos e retos.
X8	Vincular a propia actividade teatral e escénica a outras disciplinas do pensamento científico e humanístico, ás artes en xeral e ao resto de disciplinas teatrais en particular, enriquecendo o exercicio da súa profesión cunha dimensión multidisciplinar.

COMPETENCIAS ESPECÍFICAS DA ESPECIALIDADE

EE5	Estudar para concibir e fundamentar o proceso creativo persoal, tanto no que se refire ás metodoloxías de traballo como á renovación estética.
EE6	Estudar o feito escénico a partir de diferentes métodos e coñecer aspectos básicos na investigación escénica.

3. OBXECTIVOS DA DISCIPLINA

COMPETENCIAS VINCULADAS

1. Definir e aclarar que é a dramaturxia e cales son os seus ámbitos específicos.	T2. X7. X8. EE5. EE6.
2. Deslindar e definir a terminoloxía fundamental dramatúrxica.	T13. X3. X8. EE5. EE6.
3. Coñecer os elementos principais que configuran a linguaxe escénica e que determinan as elaboracións e procesos dramatúrxicos.	T1. T4. X3. X7. EE5. EE6.
4. Analizar as relacións entre dramaturxia, espectáculo e recepción no teatro e audiovisual.	T1. T4. X3. X7. EE5. EE6.
5. Coñecer os piares sobre os que se asenta o modelo dramático de base aristotélica.	T4. X3. X8. EE5. EE6.
6. Iniciarse no adestramento e dominio dos modos básicos de análise e composición dramatúrxica desde a perspectiva textual e escénica.	T2. T3. T7. T8. T13. X3. X5. X8. EE5. EE6.

4. CONTIDOS

TEMAS	SUBTEMAS	SESIÓNS
1. A dramaturxia.	1.1 Definición, conceptos e disciplina. 1.2 Orixe e funcións. 1.3 Exemplos históricos e contemporáneos.	2
2. O traballo na dramaturxia.	2.1. Dramaturga/o: definición, funcións e exemplos. 2.2. Dramaturxista: definición, funcións e exemplos.	2
3. Dramaticidade, teatralidade e literariedade.	3.1. A forma dramática: definición, conceptos e procedementos. 3.2. Teatralidade: definición, conceptos e procedementos. 3.3. Literariedade: definición, conceptos e procedementos.	2
4. Composición dramatúrxica.	4.1. Elementos de significación dramatúrxica: análise e práctica. 4.2. Tipoloxías estruturais: funcións e deseño. 4.3. Modalidades de composición dramatúrxica: drama aristotélico, posdrama, peza paisaxe, dramaturxias performativas. 4.4. A dramaturxia da recepción.	4

5. A acción dramática.	4.1 Definición e tipoloxías. 4.2 A fábula: construción da trama de accións. 4.3 Tensores dramáticos: o ritmo. 4.4 O esquema actancial: suxeito, obxecto, axudante, opoñente, destinador, destinatario.	4
6. A estrutura.	5.1 Estrutura dramática interna: tipoloxías. 5.2 Estrutura dramática externa: unidade, divisións e secuenciacións. 5.3 As didascalías: tipoloxías e utilización.	4
7. O personaxe.	6.1 Sentido e valor. 6.2 Tipoloxías e funcións. 6.3 A voz e o discurso do personaxe: diálogo, monólogo e soliloquio. 6.4 O corpo do personaxe en relación co espazo e co tempo. 6.5 A construción do personaxe: anhelos, razóns e motivacións.	4
8. Configuración temporal.	7.1 Tempo da historia e tempo do discurso. 7.2 Tipoloxías temporais: dramático; escénico; ficcional. 7.3 Secuenciación temporal. Continuidade e fragmentación.	4
9. Configuración espacial.	8.1 Espazo da historia e do discurso. 8.2 Tipoloxías espaciais: dramático; escénico; ficcional. 8.3 Interaccións co obxecto escénico, personaxe, luz e son. 8.4 Relacións co tempo e coa acción.	4
10. Escrita dun texto dramático segundo o modelo aristotélico.	9.1. Análise e consulta de referentes. 9.2. Desenvolvemento dunha peza dramática. 9.2. Análise sobre a poética e a praxe da peza.	15
TOTAL SESIÓNS		45 h

5. PLANIFICACIÓN DOCENTE

Actividade / Número de horas	Presencial (horas)	Non presencial (horas)	Total
Actividades introdutorias	2		2
Exposición maxistral	5	10	25
Exposición práctico-teórica	15	10	25
Práctica individual	15	15	30
Práctica colectiva	8		
Titorías individuais	3		
Titorías de grupo			
Actividades de avaliación. Probas			
Actividades de avaliación. Presentacións / mostras		7	7
Actividades de avaliación. Revisión			
TOTAL	48 h	42 h	90 h
PORCENTAXE	53%	47%	100%

6. PLANIFICACIÓN DOCENTE E METODOLOXÍAS DE ENSINANZA E APRENDIZAXE

Actividades	Descrición
Exposición maxistral introdutoria sobre a dramaturxia.	Definición dos termos básicos da disciplina. Explicación da etimoloxía, as orixes, as funcións e atribucións profesionais. Percorrido histórico polos fitos da dramaturxia, tanto no relativo ao exercicio profesional e artístico como á súa evolución teórica e práctica.
Exposición práctico-teórica.	Exposición de contidos con exemplos e exercicios prácticos. Reflexión sobre os elementos traballados.
Prácticas de análise dramaturxica de textos dramáticos.	Análise dos elementos constituíntes dunha peza dramática. Análise das estruturas discursivas, narrativas, actanciais e ideolóxicas.
Prácticas de composición dramaturxica e escénica.	Posta en xogo dos elementos dramaturxicos e escénicos a partir da análise dramaturxica e da hipótese de lectura.

7. ATENCIÓN PERSONALIZADA

Seguimento	Farase un seguimento personalizado, facendo unha análise de cada caso específico e resolvendo cada casuística do modo máis axeitado.
Orientación	Orientación respecto ás dúbidas e inqedanzas que xurdan en cada caso.

8. FERRAMENTAS DA AVALIACIÓN
8.1 Avaliación ordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Seguimento diario.	T1. T4. T7. X7. X8. T8. EE6	10%
Exercicios parciais de análise.	T3. T8. X3. EE5	20%
Exercicios parciais de deseño e composición dramaturxica.	T3. T8. X5. EE5.	20%
Exercicio final de análise e composición dramaturxicas da peza dramática pactada co docente. Presentación do caderno de dramaturxia, o cal incluírá o texto final cunha reflexión da poética do mesmo.	T1. T2. T3. T4. T7. T8. T13. X3. X5. X7. X8. EE5. EE6.	50%

8.2. Avaliación extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame con exercicios parciais de análise e composición dramaturxicas.	T3. T8. X3. X5. EE5.	50%
Exercicio final de análise e composición dramaturxica da peza dramática pactada co docente. Presentación do caderno de dramaturxia, o cal incluírá o texto final cunha reflexión da poética do mesmo.	T1. T2. T3. T4. T7. T8. T13. X3. X5. X7. X8. EE5. EE6.	50%

8.3 Avaliación específica para alumnado sen avaliación continua / ordinaria / extraordinaria

Ferramenta / actividade	Competencias avaliadas	Ponderación
Exame con exercicios parciais de análise e composición dramaturxicas. Proba escrita.	T3. T8. X3. X5. EE5.	60%

<p>Exercicio final de análise e composición dramaturxica dunha peza dramática pactada co docente. Presentación do caderno de dramaturxia, o cal incluírá o texto final cunha reflexión da poética do mesmo.</p>	<p>T1. T2. T3. T4. T7. T8. T13. X3. X5. X7. X8. EE5. EE6.</p>	<p>40%</p>
---	---	------------

9. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E OUTROS RECURSOS

Referencias básicas:

- Aristóteles (2013): *Poética*, Madrid, Alianza Editorial.
- Becerra de Becerreá, Afonso (2007): *Dramaturxia. Teoría e práctica*, Vigo, Galaxia.
- Doménech, Fernando (2017): *Manual de dramaturgia*, Universidad de Salamanca.
- Lavandier, Yves (2003): *La dramaturgia. Los mecanismos del relato: cine, teatro, ópera, radio, televisión, cómic*, Madrid, Ediciones Internacionales Universitarias S.A.
- Mayorga, Juan (2019): *Silencio. Razón del teatro*, Segovia, La Uña Rota.
- Sanchis Sinisterra, José (1995): *Por una dramaturgia de la recepción*, Madrid, ADE Teatro.
- Ubersfeld, Anne (2003): *El diálogo teatral*, Bos Aires, Galerna.

Referencias complementarias:

- Calonge, Eusebio (2018): *Orientaciones en el desierto. Itinerarios para materializar lo invisible en la creación teatral*, Bilbao, Artezblai.
- Danan, Joseph (2012): *Qué es la dramaturgia y otros ensayos*, Paso de Gato.
- Duras, Marguerite (2000): *Escribir*, Barcelona, Tusquets.
- Melendres, Jaume (2000): *La dirección de los actores. Diccionario mínimo*, Madrid, ADE Teatro.
- Pavis, Patrice (1998): *Diccionario del teatro. Dramaturgia, estética, semiología*, Barcelona, Paidós.
- Szondi, Peter (2011): *Teoría del drama moderno (1880-1950). Tentativa sobre lo trágico*, Madrid, Dykinson.

10. OBSERVACIÓNS / RECOMENDACIÓNS

Manteranse medidas de prevención da Covid-19 en todos os espazos de traballo, como a hixiene das mans e a ventilación regular dos espazos pechados.

Así mesmo activaranse os protocolos que especifique a Administración educativa no caso de ser necesario.